

29/5

127

NIEZŁOMNI

BIBLIOTEKA ZIEMI NASZEJ

NIEZŁOMNI

(TADEUSZ REJTAN. KAZIMIERZ PUŁASKI.
TADEUSZ KOŚCIUSZKO. JAN HENRYK DĄ-
BROWSKI. JÓZEF PONIATOWSKI. WALERIAN
ŁUKASIŃSKI. ROMAN SANGUSZKO. ARTUR
ZAWISZA. SZYMON KONARSKI. TEOFIL WIŚ-
NIEWSKI. ROMUALD TR AUGUTT. STEFAN
OKRZEJA. JÓZEF PIŁSUDSKI)

z ilustracjami na oddzielnych planszach

LONDYN
NAKŁADEM „ORBISU“

1946

FIRST PUBLISHED 1946

TOM niniejszy Biblioteki Ziemi Naszej poświęcamy bojownikom o niepodległość Polski, bojownikom, których cechowała wielkość charakteru, wierność ideałowi i nieugiętość w walce. Otwieramy tę galerię sylwetka Rejtana, „którego — jak pisze Rzewuski — imię naród konający karał rzytmami literami napisan w miejscu obrad swoich prawodawców”, zamykamy postacią Piłsudskiego, który — jedyny ze wszystkich — cel, wyznaczony w marzeniach pokoleń, osiągnął.

Pomazane braki w polskiej literaturze biograficznej, a nadto szczególnie szczyptę materiału, którym rozporządzamy na emigracji, spowodowała nierównomiernie oświetlenie ukazanych czYTELNIKOWI ludzi i form. Nie zawsze mieliśmy pod ręką równie znakomite ujęcia syntetyczne, jak Rejtana Szyskiego, Putaskei Konopczyńskiego czy Piłsudski Piłonia, w wieksości wypadków trzeba było ograniczyć się do epizodów z tych żywotów bohaterów, skreślonych skądinąd piórami tak świetnymi, jak Berent (Dąbrowski), Askenazy (Kukasiński), Skakowski (Pontowski) lub Korzon (Kosiński). W porostylich wczyna relacja pamiętnikarska, jak Sangusko Sangusz- kowej, Komarski Szumskiego i Traugott Dubieckiego, sąsiaduje z relacją racyj dziennikarską, jak Zamysza Chodźki, Wisniewski Ciesielskiego i Okrzeja Danilowskiego. Na początku tomu umieszciliśmy krótkie notatki biograficzne, uzupełniające własny tekst.

Tyły poszczególnych rozdziałów pochodzą od wydawcy.

TOM niniejszy Biblioteki Ziemi Naszej poświęcamy bojownikom o niepodległość Polski, bojownikom, których cechowała wielkość charakteru, wierność ideałowi i nieugiętość w walce. Otwieramy tę galerię sylwetką Rejtana, „którego — jak pisze Rzewuski — imię naród konający kazał złotymi literami napisać w miejscu obrad swoich prawodawców“, zamykamy postacią Piłsudskiego, który — jedyny ze wszystkich — cel, wysunięty w marzeniach pokoleń, osiągnął.

Poważne braki w polskiej literaturze biograficznej, a nadto szczególna szczupłość materiału, którym rozporządzamy na emigracji, spowodowała nierównomierne oświetlenie ukazanych czytelnikowi ludzi niezłomnych. Nie zawsze mieliśmy pod ręką równie znakomite ujęcia syntetyczne, jak Rejtan Szujskiego, Pułaski Konopczyńskiego czy Piłsudski Pigoń, w większości wypadków trzeba było ograniczyć się do epizodów z tych żywotów bohaterskich, skreślonych skądinąd piórami tak świetnymi, jak Berent (Dąbrowski), Askenazy (Łukasieński), Skalkowski (Poniatowski) lub Korzon (Kościuszko). W pozostałych uczciwa relacja pamiętnikarska, jak Sanguszko Sanguszkowej, Konarski Szumskiego i Traugutt Dubieckiego, sąsiaduje z relacją raczej dziennikarską, jak Zawisza Chodźki, Wiśniowski Ciesielskiego i Okrzeja Daniłowskiego. Na początku tomu umieściliśmy krótkie notatki biograficzne, uzupełniające właściwy tekst.

Tytuły poszczególnych rozdziałów pochodzą od wydawnictwa.

SPIS RZECZY

Od wydawnictwa ~ - - - - -	5
Notatki biograficzne - - - - -	6
Bibliografia - - - - -	8
JÓZEF SZUJSKI : Cnota najwyższym rozumem - - -	9
WŁADYSŁAW KONOPCZYŃSKI : Nauczyciel heroizmu -	14
TADEUSZ KORZON : 24 marca 1794 - - - - -	17
WACŁAW BERENT : Wódz legionów - - - - -	22
A. M. SKAŁKOWSKI : Od Raszyna do Lipska - - -	28
SZYMON ASKENAZY : Więzień Schlüsselburga - - -	34
KLEMENTYNA SANGUSZKOWA : „Z przekonania“ -	38
MICHAŁ CHODŹKO : Polistopadowa próba powstańcza -	41
STANISŁAW SZUMSKI : Za wolność i lud - - - -	44
EMILIAN CIESIELSKI : Emisariusz Tow. Demokratycznego	49
MARIAN DUBIECKI : Ostatnie miesiące dyktatora - -	53
GUSTAW DANIŁOWSKI : Proletariusz - - - - -	59
STANISŁAW PIGOŃ : Romantyk - - - - -	63
Spis ilustracji - - - - -	67

